

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/109

KARAR NO : 1987/143

ÖZET: Suç tarihi itibariyle DGM-
nin görevine girmeyen uyuşturucu
madde kaçakçılığı suçuna ait dava-
nın askeri yargı yerinde görülmesi
gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Rodoplu ve Dekan Jozif

O L A Y : 1983 yılı sonlarında sanıkların, yurt dışına uyuşturucu madde ihracı için teşekkül vücuda getirmek suçunu işledikleri ileri sürülerek, eylemleri-
ne uyan TCK.nun 403/1-2. maddeleri yoluyla, aynı Kanununun 403/5. maddesine göre ce-
zalandırılmaları istemiyle, İstanbul C. Savcılığınca düzenlenen 3.3.1984 günlü,
1984/811 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi; 17.6.1985 gününde, 1984/433, 1985/111 sa-
yı ile; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığından alınan görüş uyarınca davaya bakmanın
sıkıyönetim komutanlığı nezdindeki 4 nolu sıkıyönetim askerî mahkemesinin görevine
girdiği gerekçesiyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askerî Mahkemesi; 25.12.1986 gününde
1985/71-1986/30 sayı ile; sanıklardan Ali Rodoplu'nun başka sanıklarla birlikte
teşekkül oluşturarak İtalya'ya 3 Kg. ve 54 Kg. eroin ihraç etmek suçundan İstanbul
Devlet Güvenlik Mahkemesi C. Savcılığınca İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne
kamu davası açıldığı ve bu davanın anılan mahkemenin 1986/16 esas sayısında derdest
bulduğu, bu itibarla askerî mahkemeye açılan dava ile İstanbul DGM'de görülmek-
te olan davanın aynı konuya ilişkin olduğu, şahsi ve fiili bağlantı bulunduğu,
her iki davanın birleştirilerek görülmesinin sağlıklı bir karara varmak için zo-
runlu olduğu, bu nedenle işbu kamu davasının İstanbul DGM'de görülmekte olan
1986/16 esas sayılı dava dosyası ile birleştirilmek üzere mahkemelerinin görevsiz-
liğine karar vermiştir.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi; 7.4.1987 gününde, 1987/39-37 sayı
ile; şahsi ve fiili irtibat bulunması nedeniyle birleştirilmesi istenen dava dos-
yasındaki suç tarihinin 6.6.1984 olduğu, DGM'lerinin 1.5.1984 tarihinden itibaren
göreve başladığı, oysa görevsizlik kararına konu teşkil eden sanıkların eylemleri-
nin 1983 yılı sonunda olduğu, mahkemelerinde derdest 1986/16 sayılı davaya konu
suç bakımından mahkemeleri görevli ise de, birleştirilmesi istenen ve görevsizlik
kararı ile mahkemelerine intikal eden ve 1983 yılı sonunda işlenen suça ilişkin
davaya, suçun işlendiği tarih itibariyle DGM'lerde bakılmasına 2845 sayılı Kanun-
un geçici 1. maddesine göre yasal olanak bulunmadığı gerekçesiyle mahkemelerinin
görevsizliğine karar vermiştir.

Her üç mahkemenin verdikleri görevsizlik kararları kesinleşmiş ve dava
dosyası oluşan görev uyumsuzluğunun çözümü için C. Başsavcılığınının 6.11.1987 günlü

3925 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Adnan Kükner'in Başkanlığında, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Uğur Tönük, Yavuz T. Özgen, Ersin Eserol ve Dr. Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı 30.11.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Oktay Yüksel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Görev uyuşmazlığına konu olayda; Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesince DGM'nin görevli olduğu yolunda, DGM'ce de sıkıyönetim askerî mahkemesinin görevli olduğu yolundaki iki ayrı görevsizlik kararı olduğuna ve bu görevsizlik kararları karşıt, yani biri diğerini görevli görmek suretiyle verildiğine göre, bu kararlar nedeniyle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre oluşmuş bir görev uyuşmazlığı sözkonusudur.

Oluşan bu görev uyuşmazlığında davanın; adli veya askerî yargı mercilerinden hangisinin görev alanına girdiği hususuna gelince; bu sorunun çözümü için, inceleme konusu olayla ilgili olarak, kaçakçılık suçları bakımından özel bir görev hükmü getiren 1402 sayılı Kanuna 2354 sayılı Kanunla eklenen ek-4. maddesinden önce; değişik yargı düzenleri (adli, askerî) içinde yer alan yargı mercilerince birleştirme suretiyle görevsizlik kararı verilip verilemeyeceğinin araştırılması, daha sonra da 2845 sayılı DGM'lerin kuruluşuna ilişkin yasanın geçici 1. maddesine göre suç tarihi itibarıyla DGM'lerin hangi tarihten sonra işlenen suçlarda görevli olacağı belirlenmesi gerekmektedir.

Değişik yargı düzenleri (adli, askerî) içinde yer alan yargı mercilerinde görülen davalar arasında bağlantı (şahsi ve fiili) olduğu takdirde; bu yargı düzenleri içinde yer alan yargı mercilerinin; görevlerinin farklı olması nedeniyle bu davaların birleştirilmesine olanak bulunmamaktadır. Bu yöndeki uygulama, doktrinde kabul edilmekte ve bu ahvalde birleştirmenin mümkün olmadığına işaret olmaktadır. (Ceza Muhakemesi Hukuku-Prof. Kunter, 8. Bası- Sah. 380) Bu itibarla; Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nce, DGM'de görülmekte olan başka bir dava münasebetiyle, sıkıyönetim askerî mahkemesinde görülen davanın birleştirilmek üzere görevsizlik kararına bağlanması mümkün değildir.

Öte yandan 2845 sayılı Yasa'nın geçici 1. maddesine göre DGM'leri 1.5.1984 tarihinde göreve başlamış olup, ancak bu tarihten sonra işlenen ve yasada gösterilen suçlar bakımından görevli bulunmaktadır. Oysa; Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nin DGM'deki dava ile birleştirilmek üzere görevsizlik kararına bağladığı davada sanıklara atılı suçun, 1983 sonlarında işlendiği görülmektedir.

Bu tarihte; DGM'ler kurulup göreve başlamadığı cihetle, görevsizlik kararına konu olan sanıklara atılı suça ait davanın; suçun işlendiği tarih itibarıyla DGM'de görülebilmesi 2845 sayılı Yasa'nın geçici 1. maddesine göre mümkün bulunma-

makta ve davada adlî yargı yeri olan DGM değil, Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nin görevli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davada Askerî Yargı yeri görevli bulunduğundan Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nin 25.12.1986 günlü, 1985/71, 1986/30 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe gerekçe yönünden üyelere Mevrure Gözdemir ve Dr. Önder Ayhan katılmamışlardır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askerî Mahkemesi'nin 25.12.1986 günlü, 1985/71, 1986/30 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, gerekçede Mevrure Gözdemir, Dr. Önder Ayhan'ın karşı oyları ve oyçokluğuyla esasta oybirliğiyle 30.11.1987 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan
Adnan Kükner
Adnan Kükner

Üye
Mevrure Gözdemir
Mevrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Uğur Tönük
Uğur Tönük

Üye
Yavuz T. Özgen
Yavuz T. Özgen

Üye
Ersin Eserol
Ersin Eserol

Üye
Dr. Önder Ayhan
Dr. Önder Ayhan

12/4/12

1/9

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/109

KARAR NO : 1987/103

KARŞI OY YAZISI

Görev sorununun çözümü için; öncelikle kaçakçılık suçları bakımından özel bir görev hükmü getiren 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa 2354 sayılı Kanunla eklenen ek-4. maddenin incelenmesi, bu maddede öngörülen koşulların gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması gerekir.

Bu hususlar incelenip araştırılmadan, sadece suç tarihi itibariyle sanıklara atılı suçun DGM'nin görevine girmediği ve esasen değişik yargı düzenlerine dahil yargı mercilerince davaların; şahsi ve fiili irtibat nedeniyle birleştirmek üzere görevsizlik kararı verilmesi üzerinde durularak, görevli yargı yerinin bu suretle belirlenmesi gerektiği yolundaki çoğunluk kararına, gerekçe yönünden karşıyız.

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Dr.Önder Arman

su 4/12

1/3